digitized by ukrbiblioteka.org

„СОЮЗ“
ПАРОДНА ЧАСОПИСЬ
виходить що тижня в четвер.

РЕДАКЦИЯ:
166 East 4th Street, New York.

ПЕРЕДПЛАТА:
На цілий рік $1.50
На пів року 75
Поодиноке число . . . . . 3ц.

СОЮЗ

Часопись для руского народа в Америці.

Publ... —by—
"SOJUZ" PUBLISHING COMPANY.

OFFICE:
166 East 4th Street, New York.

SUBSCRIPTION:
One year $1.50
Six months 75
Single copy 3c

Entered as second-class matter August 14, 1908 at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

No. 24 Ню-Йорк. Н. Й., Четвер 24 червня 1909. *New York, N. Y., Thursday, June 24, 1909. Vol II.*

Новинки.

— В суботу дня 19 с. м. відбув ся в Ню-Йорку відчит п. з. „Положене українських робітників в Америці,“ на котрім було присутних много гостей з Ню-Йорку і околиці. Президію становили п.п. Левицкий, Щербатий і Квасняк і по вступнім слові д. Мурина і відсьпіваню двох пісень референт д. В. Кузів заняв місце на екстрадї. Пан референт річ свою подїлив на три части, іменно: справа церковна Русинів в Америці, національне і робітниче питане.

Що до першої части д. референт вивязав ся як слїд, но дуже мало говорив о націоналїзмі а ще менше о робітничих справах так, що деякі з присутних забирали слово в дебатї і порушили справи, які могли обходити загал.

Дуже негарно се виглядало, если в дебатах, де повинен бути спокій і певна терпеливість для противника що деякі з присутних давали уноситись злости і крикови або вимахуванем руками давали знаки свого недоволеня. Тим більше порадним було би для п. І. Слюзара редакт. „Хл. Параґрафу,“ щоб на всяких таких дебатах умів задержати міру, бо если хто хоче других учити, то перше мусить сам богато знати, щоб з того міг дещо уділити другому. Але з поступованя п. І. Слюзара сего цїлком не було слїдно.

О 11 год. д. І. Бодруґ короткою промовою до присутних замкнув сходини. Слїдуючий відчит відбуде ся в місяци липни.

— В неділю дня 20 с. м. відбули ся збори ню-йорских „віндоклїнерів“ в гали під ч. 193 E. 2 ул. на котрих було присутних яких 300 осіб. На зборах промавляли пп. Боянївский, Бучак, Кавецкий і другі і вибрано комітет, в котрого члени увійшло двох Українців.

— Дня 11 с. м. основано в Ню-Йорку Тов. „Київ,“ котре поставило собі за задачу ширити просьвіту в нашім народї і взбуджувати замилованє до українъскої драматичної штуки.

В склад Тов. входять Галичани і Українці. Близші інформації подає Н. Стодоля 143 Norfolk st. New York

— Ельза Зіґель, внучка американьского ґенерала була занята в місійній роботї між Хінцями в Ню Йорку. Она запізнала ся з хиньским реставратором Чи Геін, котрий бажав з нею одружити ся. Сему був дуже противний і завистний молодий Хінець, Леон Лінґ. Йому удалось втягнути дївчину до своєї комнати. Тут кинув ся на ню і заткавши уста захльороформованою хусткою старав ся єї удусити. Смертельна борба і хльороформ обезсилили дївчину. Злочинець використав сю хвилю стягнув з неї верхне убране шнурами звязав єї майже в клунок і живцем впакував єї в куфер, прикрив коцами щоб там удусилась. Тїло наміряв він вислати до Европи і в сей спосіб затерти зручно слїди злочину. Полїції удало ся зловити його товариша Чонґ-Сінґа, котрий яко наочний съвідок зізнає перед слїдчим судом ту страшну подію, однак рішучо твердить, що він не мав нїчо спільного зі злочином. На слїд Леон Лїнґа полїция поки що натрафити не година, хотя додумують ся що він перебрав ся в одїж місионарки і скрив ся у своїх товаришів. Він належить до тайного товариства Хінців, котрі відай будуть старати ся перевести його до Хін. — Кождий корабель, що відпливає на Схід є сильно стережений детективами.

Д. І. Кміта пише, що в Пуебло, Кольо., робота полїпшаєть ся. Всї люди заняті а навіть не достає їх по части. Звичайні робітники дістають по 16 цент. на годину а лучші фахові робітники і механїки заробляють 3—10 дол. денно, особливо ті, що знають анґлїйску бесїду. Тих що не знають язика пхають до найгіршої роботи, а за тим і мало платної. В Пуебльо суть сталевні і шмельцовні, де перетоплюють золото. Недавно була в тих околицях велика буря з градом і наробила богато шкоди в засївах і будинках фармерских.

— Іван Василишин з Joliette, N. Dak. пише, що дня 19 с. м. в суботу стала ся страшна катастрофа. Грім вдарив в стайню одного фармера і запалив єї. В стайнї було повно сїна і соломи і хоть люди мали охоту ратувати дещо, та не могли, бо поломінь обняла все нараз, так що годї було близше приступити. Разом зі стайнею згоріло 7 коний, 2 корови і 500 бушлїв вівса.

— В Ню Йорку застрайкували кравецкі робітники. Они домагаются ся 8 годинного часу працї і 50 проц. підвижки. Та підвижка зрівнала-б ся з тою платнею, яку побирали они перед фінансовою крізою.

— По холодній весні настала тепер сильна лїтна спека. Нїкому она не дає ся так відчувати як робітникам у великих містах. Анлїйскі часописи доносять, що в самім Ню-Йорку впало жертвою спеки в однім дни 14 людий.

— На днях-появились дві нові твердорускі часописи „Нова Русь“ і гумористична „Молотъ“. Першу видає П. Ткач, а редаґує Т. Гузїль і о скілько з першого числа можна судити, має она триматись тактовнїйше чим їх побратими та не так ґвалтом втискати „начала“ съвятих букв. — Друга, зараз таки в першім числї своїм рилом сягає в чужий табор і вишукує що для неї принагідне, не ограничуючись на нїчім. Та хоть у безроги не богато розуму та все таки повинна би знати, що досить знайшло би ся і для неї і для єї поросят корму таки у єї власного настоящого батька господарстві хоч би в околиці Олифанту або Ню-Йорку.

— Дня 20 червня відбув ся мітинґ Рускої Независимої Громади в Нюарку, Н. Дж. в галї при Каледж Плейз ч. 36.

В відповідь на петицию, яку підписала ся громада 18 цьвітня с. р. і заслала до Пресвітериї в Нюарку, в справі з'орґанїзованя Рускої Независимої Церкви в Пресвітерску після законів Стейту Н. Дж. Пресвітерия виделеґовала 9 мужів із своїх членів які під президиєю д-а В. Чепмана сповнили свій обовязок минувшої недїлї. Около 200 дорослих осіб Русинів взяло участь в орґанїзациї. Початок зборів отворено хором „Царю небесний“ з супроводом орґана. По сїм слїдувала молитва під проводом д. І. Бодруґа, читане уступу з Дїян. Ап. гол. 11 та другі набожні пісні.

По короткій вступній промові д-а Чепмана приступлено до орґанїзациї.

Відчитано лїсту членів при чім ціла громада відповіла модераторови на три питаня в справах віри, в Бога во Тройцї та любови до Бога і ближнього.

За сим слїдували вибори Старших Церкви „Пресвітерів.“ Попередний орґанїзацийний церковний комітет розділено на дві части, з яких ввійшло шість в комітет духовної ради а семий для веденя ладу в церкві, прочих же шість комітетових ставлено на уряд тростівів будучої церкви яко маєтку.

В раду ввійшли слїдуючі старші: пп. П. Дмитро Гриців і Стефан Семенюк на три роки; пп. Григорий Романків і Волод. Варнїцкий на два роки; а пп. Андрей Іванишин і Данило Сас на один рік. По скінченю виборів д. М. Барон, один з перших борців о независимість в Ню арку, промовив до зібраних дякуючи їм за христіяньску любов до правди та за солїдарність і дбалість а звернувши ся до комітету Пресвітериї подякував їм в імени громади за їх труд в сій справі. Тут промовляли поодинокі члени з комітету Пресвітериї по чім одноголосно принято слїдуючу назву новій церкві: „Перша Руска Пресвітерска Церква сьв. ап. Петра і Павла в Ню арку, Н. Дж.

По тім відсьпівано гимн Назарета „Любий Цьвіте“ і д-р Чепман закінчив збори апостолъским поздоровленем: Благодать Господа нашого Ісуса Христа і любов Бога Отца і причастіе Сьвятого Духа буде зо всїми вами.“

На лицях зібраних пробивав ся торжественний христіяньский ентузіязм, тому раз по раз залунали в церкві взаїмні собі та урядникам многолїтствія. Розпращавшись одні з другими, та по привитаню ся з гостями Американцями народ розійшов ся о год. 6 вечером.

Секретар парохії.

— Сопружества на Филипинах. Між тубульцями на островах філїпіньских задержав ся доси дивний звичай заключеня супружеств. — Коли молодята хотять побирати ся, вишукують родичі або приятелї дві молоді пальми. Тії мусять бути прості, меньше-більше однаково високі і в недалекій відділи від себе. По вишуканю таких пальм, удають ся там в означений день суджені в товаристві родичів і приятелїв. На даний знак починають молодята драпатись, він на одну пальму, а она на другу. Вилїзши на вершок, витягає будучий муж руку в сторону сусїдної пальми і намагаєть ся притягнути єї до себе. Свої з'усиля повтаряє він так довго, доки не удасть ся ему притягнути другу пальму так близько, щоб своїм чолом міг діткнутись чола своєї судженої, яка очевидно старає ся із своєї сторони улегшити всїми силами те завдане своєму любимцеви. Коли в кінци ся операция удасть ся, найстарший віком або ранґою оголушує торжественно, що сопружество заключене.

— В Байон, Н. Дж. прийшли до судуї дві жінки оскаржуючи себе о крадежу курок. Судия казав принести крадену курку, щоб переконатись хто є правною властителькою. В часї дослїдів курка знесла яйце. Судия по переслуханю віддав одній з них курку, а яйце взяв собі, кажучи, що се курка йому лишила в презентї. Еслиб при тім був редактор „Хл. Параґрафу“ був би певне протестував проти того, доводячи, що курка не в презентї, але зі страху знесла яйце та що у вільній Америці не вільно судиї гнести та використовувати бідну курку. Після права курка знесла яйце і оно єй належалось.

ЗАГАДКА.

Чому Грицько Чалий не дотримує слова, та не опублїкує в „Хл. Параґрафі“ кілько гроша братів-робітників пійшло на процес з Арсенїем.

ДО НАШИХ ЧИТАЧІВ.

Цїлком за дармо.

Не за довго кінчить ся в „Союзї“ повість про подорож „В округ съвіта в 80-ти днях“.

Се дуже гарна повість переведена з чужої на нашу мову. Щоби купити єї на анґлїйскій або нїмецкій мові треба заплатити за книжку 75 цент. В нашій часописи маєте єї цїлу в переводї, і коли хочете єї всю нараз прочитати тай другому подати то постарайте ся о всї дотеперішні числа „Союза“.

Хто вирівнає передплату за „Союз“ до дня 15 липня с. р. той дістане всї дотеперішні числа „Союза“ цїлком за дармо.

Хто заплатить нам за „Союз“ за рік наперед, той дістане дотеперішні числа „Союза“ цїлком за дармо.

Хто схоче мати тільки дотеперішні числа „Союза“ і не може бути сталим передплатником, нехай пришле 50 цент. а дістане дотеперішний волюм.

Користайте з нагоди.

Редакция.

ОГОЛОШЕНЄ

Хто хоче мати гарні „ДУХОВНІ ПІСНИ“ в шкіряній оправі і книжочку „СЕРЦЕ ЧОЛОВІКА“ з 10 красними образками, нехай пише на адрес: **Rev. J. A. Kolesnikoff, 426 King Street, E. Toronto, Ont. Canada.** Цїна Пісень $ 1.00, а „Серце Чоловіка“ 15 центів.

Просить ся всїх інтересуючих читателїв, щоб всякі правдиві вісти в їх околицях як: про жите і рух Русинів, добру роботу і т. п. надсилали до нашої редакції, а тим самим спричинять ся до більшого заінтересованя нашої часописи.

Сим повідомляє ся, що орґанїзацийний комітет Самостійної Рускої Церкви в Сполучених Державах Америки завязаний.

Про всякі інформациї о церковних справах треба відносити ся до секретара комітету на понизшу адресу:

Basil Kuziw,
Theological Seminary
Bloomfield, N. J.

„Земля і Воля“

Часопись для робочого люду.

Виходить у Львові раз на тиждень і коштує 1 доляра півчно.

Наколи хочете дізнатись, що дїеть ся в старім краю і як боре ся робочий люд за кращу долю, то запренумеруйте собі „Землю і Волю“.

Оказові числа висилаєть ся безплатно.

Адреса: „ЗЕМЛЯ І ВОЛЯ“ Львів, вулиця Осолїнських, ч. 4. — Austria, Galizien, — Europe.

$10 $10
ДО ЕВРОПИ
ДЕШЕВІ ШІФКАРТИ!

Хто хоче повернути до краю за кілька долярів і при легкій роботї, нехай пришле задаток два доляри і напише коли маємо спіткати на дипі. — Адрес:

JACOBS AGENCY,
38 Canal st. New York, N. Y.

Школа анґлїйского язика.

Сим подаю до відомости, що з днем 1. липня с. р. отвираю школу анґлїйского язика, по кореспонденції, два рази на тиждень. Лекції будуть друкувати ся в брошурах. — Курс всеї науки разом з кореспонденциею стоїть 5 дол. в ратах.

Близші інформації подає

MILLIE J. TKACZ
353 E. 72 st. New York, City

ПОЗІР! ВЕЛИКА ВИПРОДАЖ КНИЖОК ПОЗІР!

Отрималисьмо богато нових книжок, так хочемо випродати їх по низшій цїнї до ужитку для всїх.

Домашний писар або наука писаня листів, як також взори руских і анґлїйских листів	50 цнт.	тепер	35 ц.
Календар Поселенець	40 „	„	15 „
Про старі часи на Українї	35 „	„	20 „
Спомини з Атен	$1.00 „	„	60 „
Уличник	55 „	„	49 „

Нові книжки:

Люди біоґрафічно-лїтер. нариси М. Лозиньский	60 ц.
Польский і руский революцийний рух	$1.00 „
Про полові справи Д-р М. Кос	25 „
Скотолїчевник (ветеринарні поради) Д-р В. К.	60 „
Оборонець покривджених Лїнкольн	10 „
Ведмедівска попівна	10 „
Нові пісні Г. Щипавки з порт. М. Сїчиньского	25 „
Думки про Сїчиньского і Потоцкого	5 „
Десять кіп найкращих пісень	50 „
Нові съвященні пісні	10 „
Пророчество Михалди	15 „

Грошї треба посилати наперед. Хто за 2 дол. заордеиує, дістане даром гарний великий образ з портретом Найбільших сини України.“ Спішіть ся з замовленями.

Адресуйте так:

RUSKA KNYHARNIA
435 Selkirk Ave. Winnipeg. Man. Canada.

digitized by ukrbiblioteka.org

"SOJUZ" (Union)
RUTHENIAN WEEKLY PAPER
Published Every Thursday
by the
"SOJUZ" PUBLISHING COMPANY,
166 East 4th Street, New York.

Subscription per year . . . $1.50
,, ,, six months . .75
Advertising Rates Furnished on Application.

«СОЮЗ»
часопись для руского народа в Америці
виходить кождого тижня в четвер

РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА ВИНОСИТЬ:
в Спол. Державах $1.50
до Канади 2.00
до Европи 2.00

Безіменних дописей не принимаємо.

Редакция принимає всякі адвертайменти, по умірованій ціні; о ближші інформації пишіть до Редакції.

ГРОШІ можна посилати в регістрованім листі, або через експрес, або на Money Order. Моней ордер, т. е. карточку, котру дає почтар, або експрес. аґент, треба в листі нам післати, бо без тої карточки не дістанемо грошей.

Гроші треба посилати на вище поданий адрес.

Відвічальний редактор: **Осип Косовий**

Що таке наука?

Наука, се збір понять; які розвивають розум — думане. Наука е набутим знанем. Она формує характер. Від давних давен люди вчили ся і много наукових річий, які ми аж тепер досліджуєм, люди знали їх і уживали їх вже в давнину. Ріжниця тільки та, що для иньших цілий уживали люди науку давно, для иньших пізнійше, а для иньших тепер.

Наука як сказано е чинником для розвою розуму, однак не всї народи уживали еї для осягненя одної і тої самої цїли.

І так! Погани хоть вчені були і розум у них не аби який був розвинений, то они ужизали його тільки в тім напрямі, аби улекшити людскости борбу о насущний хлїб. Ім розходило ся о те, аби розвинути обдуманим способом як найлучше фізичні сили, сприт, та хоробрість в суспільности. Ім ходило о те, аби люди вміли і могли добре полювати, ловити рибу, та боронитись хоробро від нападів других племен або в разї недостачі та жажди слави вміти і мочи забрати добро сусїдних племен.

Наука не могла іти скоро в перед, доки не винайдено друку. А як пійшов друк в ужите то і зараз дало ся пізнати в якім напрямі, котрий нарід науково працював. Китайцї з давних давен мали у себе спосіб друкованя і уживали сего виключно для релїґійних книг Конфуция в Хінах, Беґаса в Індиях, та книги померших в Египтї. Читане та медитоване над тими книжками розвивало память всхідних народів. Но не застановило їх свобідно думати? Греция перша, де були школи, в яких можна було набути правдивого знаня.

Фільозоф Плято та иньші всхідні мислителї мали за задачу в науцї ,,пізнай себе.'' Він уважав що знане е конечним в державі, в якій люди з більшим знанем мали володїти а неграмотни мали жити під абсолютною їх кормигою, значить: бути їх невільником.

Аристотель думав інакше Він говорить, що знане повинно приносити кождому щасте, хто тільки має його.

Римляни думали, що науки треба тільки на те, аби вміти совістно сповняти державні ообвязки, кермувати законами і жити після них.

Жиди обернули своє знане в напрямі пізнати Бога длятого у них знане належало виключно до божеских питань, а в решті настала християньска ера. Христос став учителем. Він дорога, правда і житє в моральнім змислї. Його треба було в сьвітї приноровлювати і в магериальнім житю. Словом, показало ся ясно, що після його науки треба було жити, томуто в християнській добі наука не ограничилась на самих житевих условинах як у поган і Греків і не так як у Римлян, де наука мала місце тільки в сьвітских законах, але сягнула до всїх галузь так морального як материального житя. Наука учителя з Назарету хоч е чисто високо моральною, не заставила людий думати в однім тільки напрямі поступу. Після сеї науки людскість має будувати царство боже на земли а в царстві божім не може бути кляси людий.

Вся людскість після бажаня Христа має бути щасливою і усовершатись, набуваючи знаня у всїх напрямах та жити взаїмно так, що при помочи дарів природи уміти жити щасливо. Під словом ,,усовершатись'' Христос розуміє прямувати все до більшого щастя так душевного як тїлесного, та не говорить ,,усовершить ся'' бо знає, що окрім Бога нїхто не можо бути совершенним. ,,Усовершайтесь'' значить, учіть ся від колиски до гробу. Кождого дня вчіть ся а все щось нового навчитесь. Кождого тиждня могли би ви записати щось нового, чого ви научились а кождих десять лїт мали би ви книгу своєї власної науки. Тому нехай нїхто не чванить ся що він все знає та що йому не треба вже вчитись. Нїхто не поклав границї наукам і не покладе, бож людскість нїколи не дійде до вершка наук, бо тогди була-б она совершенна як і отець совершенний с. е стала би на рівні з Богом, що дав людям дар премудрости.

Ну, а без'умний каже в серцї своїм і публично кричить, що нема Бога.

Жидівскі фармері в Америцї.

В сїчни сего року 13 жидівских фармерских орґанізаций вислали на конґрес до Ню-Йорку 30 делеґатів, які мали взяти під розвагу положене жидівскої фарми і еї обставин і евентуальне основане ,,Союза жидівских фармерів в Америцї''. Початок до скликаня сего конґресу дав редактор фахової їх часописї ,,Жидівский Фармер''. Після справозданя делегатів в Америцї е около 5000 жидівских родин, котрі занимають ся виключно господарством і суть розложені по найбільшій части в стейтах Конектікот, Ню-Джерзі і Ню-Йорк.

В околиці Окдейл, в Конектікот е около 100 жидів рільників, котрих головним занятем есть годівля худоби. Се приносить їм значний дохір. В иньшім місци сего стейту має бути яких других 100 жидівских родин, котрі управляють землю, заходять ся коло виробу молока і торгують ним чим побільшують свої доходи. Все молоко з тих фарм віддають они до фабрики, де виробляють сир. Найстарша жидівска кольонія е Норма в стейтї Ню-Йорк і числить до 120 фармерів. Они занимають ся плеканем і торговлею ярини.

Конґрес тревав 3 дни, на котрім раджено над розвоєм жидівских фарм і збільшенем їх доходів. Основано також федерацию жидівских фармерів і повзято також деякі постановленя, з котрих найважнійші суть ті:

1. Основано фонд для підтержуваня і розширюваня фармерского житя межи американьскими жидами. Членами сего помічничого фонду можуть бути тільки ті жиди фармері, котрі належать до вже істнуючих фармерских товариств.

2. У головних містах усїх стейтів Сп. Держ. мають бути заложені торговельні і комісийні склади продуктів з жидівских фарм.

3. Екзекутивному комітетови поручено зділати плян після якого малаби увійти в житє індустрія (промисл) товарів жидівских фармерів. Справозданє з сеї дїяльности має бути подане на слїдуючім конґресї.

4. Також поручено йому впрацювати статута для поліпшеня обставин жидівских фармерских дїтий в просьвітнім і виховавчім напрямі.

Із сего короткого справозданя нарад конґресу жидівских фармерів бачимо, в який спосіб жиди стараються ся поліпшити бит свій і своїх родин. Перше всего яскраво кидаєть ся в очи їх відрубність від загального американьского фармерского житя. Знана річ, що американьскі анґлїйскі фармері мають також свої товариства і спілки за помочію котрих они стараються ся вихісновувати свою працю однак в сім справозданю сего не споминаєть ся і здаєсь, жиди не дуже радо ними інтересують ся. Се походить із расової ненависти. Анґлїки не любять бачити в своїм кругї таких проворних купців і промисловців як жиди. Жиди знов не хотять дати за вигране і орґанізують ся в свій спосіб.

Они не тілько що поступають в сей спосіб, як кождий американьский фармер, але хочуть свою силу і сприт вихісновувати до найменшої одробини. Нїчо не може пропасти марно і нїчо не може перейти мимо уваги жидівского фармера. Він всьо використовує і молоко і сир, ягоди ярину, все те має він як найлучше продати і обернути на дальшій розвій своєї господарки і родин, навіть лучше ніж американькій фармер, котрому як бачимо жид готує конкуренцию. Господарка землею збіжем і т. п. іде своєю дорогою, але в тих дрібних річах жид хоче стати висше ніж анґлїйский фармер.

Не забуває він також про вихованє і осьвіту своїх дїтий і в тій мірі не жалує жид відложити часть свого доходу на належну едукацию свого поколїня. Тілько про жидів а тепер застановім ся сами над собою.

Галицкий чоловік, котрий з дїда прадїда е рільником, любить землю і любить на ній працювати, не богато зробив поступу в тім напрямі. Перша причина сего лихого стану е пізна еміґрация до якої були ми змушені галицкими обставинами.

Другою лихою причиною есть необережність проводирів народу. Місто того, щоби звернути увагу народа на ті занятя, до котрих він найбільше спосібний і може мати найбільші користи они сварять ся над буквами і назвами, провадять формальні битви по часописях а часом таки пряму війну на кулаки по сальонах та народних зібранях. Якесь недоладне поняте вкрало ся в душу галицкого Русина, що робітник щось висшого і лучшого чим рільник-земледїлець.

Згадати про роботу в полї, про заняте на фармі нашому Русинови не снить ся дуже часто можна почути в розмові ,,хиба я дурний робити на фармі, чи я віл або кінь'' і т. и. Хотяй кождa праця есть однаково цінна кождa з них має свою вартість, то осьміляєм ся сказати що до праці на поли Русини найбільша придатні найбільше можуть мати душевого вдоволеня з неї а тоже і материяльну користь.

Над сим варто застановитись. І замість того, щоби вистоювати цілими днями і тижнями під шапами та фабриками і ждати ,,ласкавого запрощеня'' і роздумувати над людскою недолею, чи не лучше було-б звернути ся в ту сторону, старати ся поняти роботу на американьских фармах, йти за таких робітників, а пізнійше попадеть ся і земля в руки за свою працю. Варт робітник заплати своєї і чоловік не може пропасти працюючи на земли. Се скорше трафляє ся по великих містах, де шпакуляция грошева не має границь і де люди задля неї мусять терпіти в десять раз більше. Сею грошевою шпекуляциею заражені тоже наші попи і декотрі люди. Они неначе нарочно придержують нарід коло себе по містах, бо знають, що коли люди пійдуть робити на фарми, або будуть старатись купувати їх, то поросходять ся по всїх усюдах широкої Америки і тодї тяжко буде м заложити більшу громаду церковну та політикувати разом з ними над тим, котрий нарід славнійший, та котрий сьвятий має більше права над чоловіком. Замість помпувати нашого чоловіка який то він великий робітник, лутше щоб ті проводарі і нарід подумали над пляновою кольонізациею наших людий на американьскій земли, бо направтии лихо нїколи не е за пізно.

М. МЕЛЬНИК.

Убійники.

(Мельодрама в пяти дїях а одинайцяти відслонах.)

(Дальше.)

Гараєим: — Ну, коли вже так рахувати, то менї нема з вами балаканя, але я не забуду ту причину, що мене ваша Марійка без бука вибила в вашій хатї. Абисьте рахувати, не каяли ся. (відходить)

Яким: — Як Бог дасть, так буде.

Настя: — Та що ти думаєш Якиме? Такі люди трафляють ся, а ти їх самохіть відганяєш?

Яким: — Боже борони від таких сватів всїх добрих людий, мене грішного тай мою дитину, не треба менї живити дитину чужою кривдою.

Настя: — Та все на якусь кривду, ти прийми собі за зятя війтового вихованка, він однаково лазить до тебе читати якісь ґазети, тож-то тогди буде гаразд! Ти собі ляжеш, а він тобі читати ме, як нїч так день, от тогди буде тобі і Марійцї щастя!

Яким: — Коби лиш Марійка хотїла іти за него, я і нині благословлю іх під вінець.

Настя: — (зриває ся люта) Чиж хто видів таке покаяніе, таку погань, я жартую, а він справдї віддавби дитину за того голодранця.

Марійка: — (входить, роззирає ся по хатї) А війт вже пішов тату?

Яким: — Пішов, небого, пішов.

Марійка: — А ви що йому сказали?

Яким: — Том сказав, що і ти сказала.

Марійка: — (цїлує старого в руки) Я тепер знаю що ви мене любите батечку, відвернули від мене немов грім ясний з неба, ах якже мене переболїла голова, відколи мама сказали менї ту погану новину.

Настя: — (переривае) Заболить тебе ще не так голова через твій дурний розум. Такого лиха сьвіт не бачив, аби дївка цурала ся парубка і богатого і вродливого і розумного.

Марійка: — І безличного і захланного, пяниці, розбишаки і брехуна.

Настя: — (з досадою) Скажи менї, розмайнице моя валебняя, на кого ти ждеш і за кого вийдеш?

Марійка: — (з великим зворушенем) Мамо, мамо, за нїкого не піду, на нїкого не жду, нїкого не люблю, кромі одного.

Настя: — (з здивованем) Котрого одного? Може війтового вихованка?

Марійка: — Василя, мамо, Василя.

Настя: — (взявши ся за голову) Згину, ґвавту, згину, не видержу, ти менї такого встиду, такої неслави в хату хочеш нанести? Васплеви байстрюкови менї зятьом бути? Старцїв годувати моїм маєтком, я борще тебе коромеслом у гріб зажену, як з посьмітюхом тобі до шлюбу стати.

Яким: — Чи ти стара здуріла, чи що тобі стало ся? Вибий собі з голови таку дурницю, силувати дитину за нелюба, та ще і лайдака. Василь парень чесний, роботящий, його розум та характер більше варта, як Гарасим зі всїми своїми маєтками, та з своїм зухвалим сином.

Марійка: — (кріз плач) Мамо, мамо, на що ви мучите мене, та силуєте за нелюба, піду в сьвіт за очи, у найми стану, а Грицихою не буду.

(Заслона спадає конець другої дії.)

ДІЯ 3.

(Війтове подвіре, по однім боцї стодола, по другім хата з великими вікнами)

Ява 1.

Гарасим і Гаська.

Гаська: — Чи знаєш ти Гарасиме, чому Яким не хоче дати свої дочки за нашого Грицуня?

Гарасим: — Лиха година го знає, не я.

Гаська: — Та він еї рихтує за Василя.

Гарасим: — За котрого?

Гаська: — Та за нашого мудрагеля.

Гарасим: — Він? Яким? За Василя дочку хоче дати? То не може бути! Хибаби му розум виплив з голови.

Гаська: — Бігме, Гарасиме, що правду говорю. Чиж я тобі не казала давно, нажени його від нас, не тримай, а ти все казав, от най ще робить, а тепер видиш що він тобі вистроїв, лїпший став як наш Грицуньо, видиш, богачеви підлестив ся, а ти Гарасимихо дурна з твоїм сином.

Гарасим: — Таке тото? Послїдний раз ти нині злодюго переступиш мій поріг, прожену як собаку на штири вітри; зараз прожену. Грій гадюку за пазухою, о вона тебе таки вкусить Вигодував драба, ґаздувати навчив, а він диви, в дорогу менї лізе, такий голопятник. Го, го, не таких мудрагелїв видів я, рахувати ту причину, а ще потрафив звалити собі з дороги. Пожди пропадеш собако, не побачить тебе Яким своїв зятем. (задумує ся) Менї, рахувати, Гарасимови, моєму Грицькови, аби такий посьмітюх в серце в'їдав ся, посїв Якимів маєток, не дожие він того. Га, рахувувати, він менї в виборах киринив з професором, а Яким лише ходив за ним та підсьміхував ся, нїби з дурного Гарасима. Видів я добре їх роботу, рахувати. Гарасим не спав під дурного хатою, а за десять лїт мого війтївства, чей навчив ся альбовем між панами, як рахувати ту причину, позбути ся лиха з хати. Не допущу до сего встиду, рахувати, мою фамелїю. Присїсто-Боже, що нї. (дубає костуром о землю)

(Дальше буде.)

digitized by ukrbiblioteka.org

ЖУЛЬ ВЕРН.

В округ сьвіта в 80ти днях.

(Дальше.)

О девятій годинї вечером судно було на висотї Кінґстовна. ,,Генріета'' мала вже мало що запасу дров і їдучи на всїх парах не могла прийти в Ліверпул.

— Все против вас, — сказав капітан Спиди, заінтересувавшись наконець плянами містра Фаґа. — Ми еще тільки у Кінґстовн.

— Ах! — сказав містер Фаґ. — То Кінґстовн, там де видко огонь?

— Так.

— Можем ми увійки в порт?

— Не скорше чим за три години, тільки в часї приплива.

— Підіждем, — спокійно сказав містер Фаґ. На його лици не можна було запримітити, що він рішив ся попробувати еще раз побороти ся з неудачою. Но йому прийшла прекрасна думка.

Дійсно Кінґстовн, малянький порт на берегу Ірляндиї, злучений желїзною дорогою з Дублином, а тут потяги досить часто курсують. В той порт, пароходи, що ідуть зі Сполучених Держав віддають письма, письма ті ідуть в Дублин, а відтак на пароходах більшої скорости перевозять ся в Ліверпул, приходять о дванайцять годин скорше чим корабель,

Тих дванайцять годин містер Фаґ хотїв виграти, проїхавши новою дорогою. Таким робом замість того щоби в Ліверпул приїхати на другий день вечером, він міг бути там пополудне, наслїдком того мав час приїхати в Лондон скорше чим о осьмій годинї сорок пять мінут вечером.

Около першої години пополудни ,,Генріета'' увійшла в порт Кінґстовн. Капітан Спиди кріпко стиснув руку містрови Фаґу і остав ся на своїм обідранім судні, котре однако стояло еще по крайній мірі половину того, що він за него дістав.

Пасажири вийшли. В ту мінуту Фікс забажав конечно арестувати Фаґа. Однако він того не здїлав. Чому? Внутрішна борба піднялась в нім в ту хвилю. Чи може повірив він в невинність містра Фаґа? Чи признав він свою омилку?

Якби то не було він не розумів ся з містром Фаґом. Пів до другої він сїв разом з ним, з містрис Аудою і Паспарту у ваґон желїзниці що в той час відходила з Кінґстовн в Дублин, прибув тут над ранком і в той час сїв на один із почтових пароходів, заосмотрений також сильною машиною що перебивають всї филї морскі. О дванайцятій годинї без двайцять мінут Фаґ був на ліверпулскій пристани. Він був всего віддалений від Льондона шість годин їзди.

Но в туюж хвилю підійшов до него Фікс.

— Вас зовуть Філяс Фаґ? — Запитав він.

— Так, — відповів містер Фаґ.

— Арестую вас імвнем королевої — сказав Фікс, кладучи одну руку на плече почтеного джентельмена, а другою показуючи свій приказ арештованя.

XXXIV.

Паспарту удачно дїлає проти зла.

Філяс Фаґ був в тюрмі. Його замкнули в ліверпулскім арештї. Тут він мав перебути ніч, ожидаючи перевозу в Льондон.

В часї арештованя Паспарту хотїв кинути ся на шпіона, но його здержали полїсмени. Пані Ауда, перестрашена здивована, не могла нїчого зрозуміти. Паспарту пояснив їй в чім дїло. Містер Фаґ, той чесний і хоробрий джентльмен, якому вона обовязана була своїм житем, був арештований мов злодїй. Бідна женщина, протестувала всїм своїм єством, против такої несправедливости. Вона нарікала, вона гірко плакала, видячи що нїчим не може помочи, нїчого не може вдїяти для уратованя свого спасителя.

Що-ж до Фікса, то він арештував того джентльмена тому. що так вимагали його обовязки. Розважити чи він мав рацию, або ні, лише суд міг рішити.

Но несподївано страшна думка прийшла до голови Паспарту, — думка, що він винен всему, що стало ся.

І справдї, чому він зі всїм таїв ся перед містром Фаґом?

Коли-б містер Фаґ був знав перше про те, то вже-ж він потрафив-би був доказати Фіксови о невинности, показавби був йому його ошибку, а врештї не був-би возив своїм коштом того проклятого шпіона, який тільки і думав лише о тім, як його заарештувати, скоро тільки ступлять на землю Англиї. Думаючи про свою вину, Паспарту чув страшні докори совісти. Він плакав, аж жаль було дивиту ся на него, він готовий був розбити собі голову.

Не уважаючи на холод, пані Ауда і Паспарту лишились на місци, аби еще раз побачити містра Фаґа.

Що відносить ся до того джентльмена, він тогди був зруйнований, розбитий в туж хвилю, коли так близько був своєї цїли. Той арешт губив його. Приїхав до Ліверпуль двайцять мінут до дванайцятої, йому лишало ся ще девять годин і пятнайцять мінут до означеного часу, коли йому треба було явити ся в Реформ Клюбі. З Ліверпуля до Льондона їде ся всего шість годин.

Тої хвилї сидїв ФілясФоґ нерухомо на лавці в місци своєї казнї. Він не сердив ся не лютував, на лици його не видно було ні найменьшого обуреня. Не можна сказати, щоби він годив ся з тою судьбою, но і той послїдний удар не міг його обурити, принаймі на вні. Можливо що в нім кипіла скрита бішеність, яка вибухає страшною силою остаточно. Нь знати. Но Філяс Фаґ все таки був супокійний, тихо ждав. Чого він ждав? Чи була в нїм яка надїя, чи вірив він еще в успіх, коли за ним замкнули двері тюрми?

Якби то не було, Філяс Фаґ положив годинник на стіл і дивив ся на стрілки. Він до нїкого не говорив, но позір його був тупий. Положене було страшне. Для того хто не вмів читати совісти містра Фаґа воно виражалось ось яким: Філяс Фаґ, чесний чоловік був зруйнований. Злодїй Філяс Фаґ був зловлений.

Чи думав він спасти ся? Чи шукав за можностию вийти на волю? Чи думав він утечи? Можна було догадуватись, що так, тому. що на хвилю він встав і обійшов комнату. Но двері були міцно замкненї, вікно загороджено решіткою.

Він знова сїв, виняв свою маршруту і на тім рядку де стояло:

20 грудня, субота, Ліверпуль, він додав
80-тий день, 11-та година, 40 мінут рано,
і став ждати.

На вежовім зиґарку вдарила година. Містер Фаґ завважав що годинка ішла дві мінути скорше. Друга година. Колиб в ту годину він сів на поспішний поїзд, то мігби певно еще в пору приїхати в Льондон. Чоло його з легка захмарилось.

О другій годині 33 мінут почув він якийсь шум, роздав ся скрип дверий, почув голоси Паспарту і Фікса. Зір містра Фаґа блиснув.

Двері отворились і пані Ауда, Фікс і Паспарту кинулись до него.

Фікс задихав ся. Волося його було розхрістане.

— Вибачайте, добродію, — бурмотав він. — Погана помилка. Злодїя арештовано три дни тому назад. Ви вольні.

Філяс Фаґ був свобідний. Він підійшов близше до шпіона, поглянув на него і зробив скорий рух, котрого він, як видно дїколи не робив. Він розмахав ся обома руками і з точностию автомата ударив Фікса.

— Порядно вдарив, — сказав Паспарту. Се можна назвати гарним виповненем законів Анґлиї.

Фікс не казав анї слова. Він дістав то, що заслужив. Містер Фаґ, містріс Ауда і Паспарту сейчас вийшли. Они скочили в карету і за кілька мінут були в почекальнї. Містер Фаґ спитав ся, чи скоро піде поспішний потяг. Се було о другій годині і сорок мінут. Поспішний поїзд увійшов трийцять пять мінут тому назад. Філяс Фаґ замовив осібний поїзд. На стациї було кілька льокомотив о більшій скорости, но служба була занята і поспішний поізд не міг скорше вийти як о третій годинї.

О третій годинї Філяс Фаґ сказав пару слів машинїстови зглядом нагороди і їхав скоро в напрямі до Льондону разом з молодою женщиною і своїм вірним слугою. Просторонь межи Льондоном і Ліверпулем треба було переїхати в пять і пів години. Се булоб можливим, еслиб дорога була свобідна на цїлій просторонї.

Но в дорозї придарились задержки і містер Фаґ прийшов в льондоньску почекальню тогди коли годинник всказував девять годин без десять мінут.

Філяс Фаґ довершив подорож в округ сьвіта, но прийшов в Льондон пять мінут пізнїйше як вказувала година.

Він програв. . . .

XXXV.

Паспарту не дає повторяти собі два рази поручений йому приказ.

На другий день жителї улиці Севіль-Рул булиби дуже стревожені, еслиби їм сказати що містер Фаґ вернув. Двері і вікна були позамикані і з надвору не було видно жадної зміни. Дійсно зі стациї Філяс Фаґ пішов прямо до дому, дав Паспартови наказ купити перекуску. Гідний джентльмен перенїс з вичайним спокоєм упавший на него удар.

Зруйнований! Зруйнований з вини того нерозумного шпіона. Перейшовши мірним кроком таку безмежну просторонь, побідив по дорозї скілька перешкод мав навіть доволї часу виповнити в дорозї тільки добрих дїл а на останку бути постигнутим неудачею. Се дійсно було страшним. З великої суми, котру він взяв в дорогу остали ся тільки окрушини. Його майно становило тепер тільки двайцять тисяч фунтів, положених в банку братів Берінґа но ті гроші він мусїв віддати своїм товаришам в Реформ-Клюбі. Після тільки страт він і не збогатів би, хотьби виграв заклад, но він і не думав тогди о богацтві. Йому ходило тілько о честь. Но, пріґравши заклад він все стратив. Він постановив уже що мав із собою зробити. Одна з комнат віддана була пані Авдї.

Молодиця була в розпуцї. Із кількох слів містра Фаґа она зрозуміла, що він обдумав якийсь страшний плян.

(Дальша буде)

І. САССЕНВАХ.

Сьвята Інквізиция.

(Дальше.)

В декотрих других італїйских державах знаходили они прихильне приняте, а Медиолян і Неаполь, які противили ся ішпаньскій інквізициї створили вільний вступ для римских інквізиторів. Они господарили в Тоскані так, що цїла торговля і рух устав; жаден чужий купець (торговельник) не міг рушити ся в містї, щоби не бути шпіонованим. Хто міг той ратував ся утечею; учені і артисти що численно пробували на дворі Megirri мусїли шукати другого місця побуту. Люд грязнув що раз більше в віруване забобонів і убожів.

В Венециї інквізиция нїколи не дійшла до такої великої сили як де инде. Венецияне надто перестерігали свою самостійність, щоби піддатй ся під вплив чужинців. Ставлені інквізиторами вимоги для дожів (венецких управителїв), щоби сї ввели проти еретиків едикта, видавані папою і цїсарем, були все відкидувані. На інквізиторів наложено того рода ограничене, що не могли нїчого рішити без трех назначених республикою сенаторів, які могли встримати ведене процесу. Засуд виданий в їх неприсутности був неважний. Ті сенатори були горожанами, цїлковито незалежні від римскої куриї.

Понеже конфіската маєтку в Венециї не була дозволена, отже упадала головна причина судити еретиків. Замість набувати маєтки, можна було наразити ся еще на змушене платити кошта процесу і відшкодованя. Не маємо доводів на се, чи в Венециї відбувало ся палене живцем на кострах, чи тільки палено трупи. Осуджені діставали ся на той сьвіт другим способом. Дошку, до котрої привязуване засудженого опирали кінцями на два човна і випливали на море. Відтак човна розпливали ся в противні сторони і дошка з кандидатом на смерть впадала в воду. Не була то гарна смерть, але в кождім случаю лїпша від повільного паленя.

Історики католицкої церкви висловили ся, що в Римі не виконано анї одного засуду на смерть. Се однак противить ся правдї, що між иншим потверджаэ тоже єзуїта Sachini і венецкий посол Pavlo Tiepolo. Перший з них заявляе, що Luigi Pascal, евангелистичний проповідник в Kalabrii зістав спалений в Римі в присутности папи в р. 1560. Венецкий посол знова під датою 27 вересня 1567 р. оповідае, що в котрусь неділю відбув ся за його урядованя суд віри під церквою Santa Maria Sopra Minerva при участи всїх кардиналів присутних тодї в Римі. На тім судї сказано дві особи на смерть, одну з тих на замуроване. — Трету особу сказано на доживотну вязницю, а решту еретиків на меншу або більшу грошеву кару.

Бунт люду з причини інквізициї повстав в Римі в р. 1559 по смерти Павла IV. При іменованю нового папи був звичай увільняти вязнїв; так стало ся і тим разом. Не опорожнено тільки інквізицийних вязниць. Тодї люд піддожив огонь під вязницю і освободив 72 вязнїв. З трудом удало ся інквізиторам спасти житє перед обуреним людом.

Другий наслїдник Павла IV., Пій V. приняв титул ,,висшого інквізитора.'' Видав розказ до лїкарів церковної держави, щоби не пильнувати надто хорих довше чим три дни, хиба що хорий представить сьвідоцтво нової сповіди. Той папа працював з такою ревностию в інтересї інквізициї, що люд дав йому додаток ,,інквізицийного Михайла'' після його властивого імени.

В тих часах жив Giordano Bruno. Походив він з богатої родини і дістав старанне вихованє. В молодости своєй зіткнув ся з Вальдензами і знана нам вже масова різня Вальдензів в Калябриї, обудила в нім страшний протест. В пятнайцятім році житя вступив до домінїканьского монастира в Неаполю, щоби віддати ся в спокою своїм студиям фільозофії. Вже тут не подобав ся він монахам, позаяк роздарував всї свої сьвяті образи. Заки отримав сьвяченє переносив ся з одново домінїканьского кляштору до другого, не могучи нїгде найти спокою. З кождим днем чув що раз більш що його погляди цїлковито не згаджають ся з римскою наукою. Відкинув своє законне імя і вандрував з одної місцевости до другої через Женеву, Париж, Анґлію, Бронсвіґ, Франкфурт — повернув до Італії і в Венециї впав в руки інквізиторів.

Рим зажадав його виданя, позаяк не був підданий республики. Сенат згодив ся на се, проти волї державного прокуратора Donato. Сїм лїт пересидїв Bruno в венецких вязницях, сїм лїт в римских аж зістав спалений на Campo di Fiore дня 15 лютого 1600 р. ювелейного року для католицкої церкви.

1642 р. закінчив житє Galileusz Galilei в 87 році житя. Властиво не умер в інквізиторскій вязниці, а в другій місцевости де казали йому перебувати. В кождім случаю пізнав він добре інквізиторску вязницю.

А тепер найцїкавійша річ. Знана є неомильність папи. Хотя принято еї за доґмат, доперва в р. 1870 то однак перед тим в ню вірено і визначнїйші отцї церкви годили ся з тим. По оголошеню того переконаня яко доґмат, жаден католик не міг сумнївати ся про неомильність попередних папів, а тим самим і істнуючому тодї папі.

(Дальше буде.)

digitized by ukrbiblioteka.org

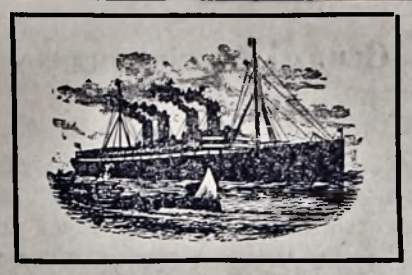

Руский Дім Банковий

А. ҐРОХОВСКИЙ І СПІЛКА

Заложений в році 1880

АҐЕНЦИЯ КОРАБЕЛЬНИХ КАРТ

З початком лїта будумо наш власний ВЕЛИКИЙ ДІМ, при рогу *GRAND STREET і BEDFORD AVE., BROOKLYN, N. Y.,* недалеко від нашого теперішного бюра. Вже розпочато приготованя до будови і скоро тільки дім стане, БАНК НАШ там перенесемо.

Споряджуємо і в конзулятах стверджуємо всякі документа важні в Европі і Америцї.
Спродаємо колїеві білети на цїлу Америку.
Властитель і управитель L. W. SCHWENK, Нотар.

A. GROCHOWSKI & CO.

НАШІ БЮРА: *NEW YORK 111 East, 7th st.* *BROOKLYN . 298 Bedford Ave.,* *JAMAICA 101 Rockaway Road*

Допись.

Вакав, Саск.

Мабуть вже вам кацапам допекли

Канадийска ,,Гнида'' чи там ,,Нива'', як називають цареславні кнутопоклонники, вже від довшого часу так розкричалась, начеб випила якусь отрую, яка немилосерно ріже їх в середині.

Та се мабуть не отруя — а независимі сьвященники, котрі висказують народови всї тайні штучки росийских шандарів в довгих реверендах. Цареславні шандари з бородами, в довгих реверендах і з хрестом на грудях, взялись виливати свою жовч на незалежних. — Та гов!— Не такий чорт страшний, як его цареславні малюють! Бо як би страшний — так цареславні не тримали б його в своїм серци, не бавили би ся в бабскі пльотки, та не вихваляли-б свій чортівский Сенїдріон, с. є Синод з царским прокуратором на чолї!

Вп. читачі нехай самі осудять, чи росийский Синод є правильний?

Року 1721 росийска православна церква утратила благодать Сьвятого Духа.— До того часу росийска православна церква управлялася епископами і патриярхами, вибираних Вселеньскими соборами і народом. Але пізнїйше цар Петро І. ,,сотворив'' так званий Синод, а сам заняв місце .,патріярха''.

Він після своєї волї саджав на епископский престол таких людий, котрі були добрими аґентами для його ,,Величества''. Порядок сей задержав ся і до тепер в росийскім Синодї. Если ми заглянем глубше в історию — то переконаємось, що патриярхи не хотїли узнати такий розбишацкий Синод за дїйствуючій, — бо Дух сьв. від тих пор може зійти тільки на такого чоловіка, котрого цар представить. І так в Росиї не перебирають нинька полїцейским чи шандаром і скоро добрий шпігун, гайда на батюшку!

В року 1668 московский Собор. в якім брали участь два патриярхи: александрийский і антиохийский, усудив московского патриярха Нїкона. В кілька лїт пізнїйше, — за цара Теодора Алексейовича — Собор восточних патриярхів не признав засуду московского Собору над Нїконом, і в грамотї своєй назвав московский собор ,,Зборищем нечистивого Сенїдріона'' і зняв клятву з патріарха Нїкона. Отож се ясно, який то росийский Синод.

Росийскі аґенти в довгих реверендах хвалять ся, що: ,,сьвятїйший'' або так званий найгірший Синод, есть благословенний патриярхами і є дїйствующим по правилу сьв. апостолїв — но се все брехня.

Росийский Синод нїколи не був узнаний яко дїйствующий від восточних патриярхів.

Однак пізнїйше знайшло ся два патриярхи, що злакомились на півтора мілїона рублїв і прислали свої грамоти для росийского Синода хотя се було проти волї других патриярхів. Та росийский уряд не зважає на жадні грамоти. — Теперішний царгородский патриярх Йоаким, є поставлений другий раз патриярхом проти волї грецкого народа, лише тому що грає добре росийску полїтику. А треба Вп. читачам знати, що если вже раз патриярха скинено, — то другий раз бути не може без Вселеньского Собору — та росийский уряд про се не дбає, коби лиш добрий аґент і шпіон, а все решта, то пусте. На доказ вистарчить сих кілька вище наведених фактів. Ваш Синод не що инше лише цілий реґемент шандарів в довгих реверендах, під проводом царских наганячів.

Ваш атеїст Тихон, 33 лїт був поставлений епископом проти правил Вселеньского Собора, а причинив ся був до сего Саблер, помічник Побідоносцева, котрий видів в Тихонї доброго росийского наганяча і тому представив его, щоб Синод посьвятив на епископа. Він надіяв ся з него богатих овочів для Расеї. Но не приніс богато користи, подібно як всї инші гіпокрити і шпіони росийскі в реверендах.

Росийский уряд видає 115 тисяч рублїв на чорноризних шпіонів тут в Америцї і Канадї, а бідний нарід в Росиї з голоду гине.

Хтось би думав, що росийский уряд так дбає за православну віру тут в Америцї — та где там. Таж минувшого року цар із своїми урядниками та Синодами видав на смерть поверх 30 тисяч невинних за те, що допоминались справедливости.

А ту в Канадї бувший ігумен Арсенїй взяв ся писати всякі несотворені річи. За себе забув цілком під яким урядом знаходить ся.

Бувший ігумен Сьвято-Тихеньского монастира в Америцї, оженив ся і тут може схоче заложити монастир, в котрім би мались появляти ,,пророки'' Арсенїй добре знає чуда того монастира тут в Америцї, сеж годї затерти. От не дармо то кажуть ,,чуже видить під лїсом, а свого не видить під носом.'' Таке саме і з цареславними ігуменами.

Ваше цареславіе не має місця в Канадї хіба дуже те мні люди, котрі як слїд не розуміють вашої полїтики, а се показуєсь по кольоніях в самій Канадї, где є ваших два цареславних наганячів. А однак дві парохії прилучились до Независимої Церкви, а решта переходить до Баптистів.

На сей раз вистарчить, та если захочете, то ми зачнем від дїянїй вашого ,,стовпа'' кривославія, еп. Владиміра. Ви всїх називаєте чортами та неробами, хто тільки відважить ся сказати перед народом про ваші ,,подвиги'', які що до скількости і якости в нїчім не уступають єзуїтам.

Ви, господине, Арсенїй, намавляєте в своїй К. ,,Гнидї'', щоб незалежних гнали буками. Але чи на гадцї вам слова ап. Павла, котрий каже: ,,хто що сїе то і жати ме''. Отже господин Арсеній будьте готові і уважайте, бо жнива не далекі.

Єзуїти тоже те саме сїяли ну — так і не отпукались — бо зібрали свої жнива. Жолдак в околицї Йорктон, а Дидик в Стайнбах. Так само і ви господин Арсенїй, будьте приготовані будь на котрій кольонії. — В своєй К. ,,Гнидї'' пишете, що диявол нетілько ангельске імя принимає, але і в образї являється. Отже сї слова як раз вам лицюють, бо ви самі і ваші другі кнутопоклонники понавішували хрестів та всяких приокрас, а в серединї леґіони чортяків сидить.

Однак ви зі своєю ,,пресою'', на яку дістаєте рублї з Росиї нїчого не вдїете, бо люди не дурні і знають рїжницю між православієм а кнуто- і цареславієм.

Если вам сего за мало, то на другий раз постараємось зібрати чудеса иньших чудотворців: Фікулістів, Колїнїстів та Михайловістів, а тоді переконаємо вас, що ваші сотрудники анї раз не гірші від вас.

Не-цареславний.

НОВІСТЬ!

Вчера прийшла почта з старого краю і привезла богато цїкавих книжочок, з котрих найцїкавійша тепер для всїх:

ПРЕКРАСНА БІБЛІЯ

вартости $5.00 продаєся по $2.50. Такої бібліи не має ще ніхто! Оправлена в мягоньку скірку з золотим обрізом, есть гарнок содобою хати. Користайте зі способности.

Адресуйте так:

Ruska Knyharnia

435 Selkirk Ave. WINNIPEG Man. Canada.

„Магазин убрань"

М. БАРОНЬСКОГО.

Продає готові убраня по низьких цїнах, притім кождий може розмовитись своєю рідною мовою так, що нїколи не може бути обдурений, а кожде закуплене убране ґварантує фірма.

M. BARONSKY.
107-9-11 Canal Street
NEW YORK, N. Y.

ПЕРША РУСКА КНИГАРНЯ В АМЕРИЦЇ

Заснована в році *1904* продає всякі рускі книжки по приступній цїні, а іменно: букварі, провідники, читанки, повістки, оповіданя, істориї, казки, співанники, штуки театральні, календарі, переписні листки, листові папери; вирабляє печатки з рускими і латиньскими буквами і виконує всякі друкарскі роботи.

Цїнники на жадане даром.

Пишіть на адресу:

RUSKA KNYHARNIA
404 Broadway
Scranton, Pa.

Д. Ф. ВОЛЬФМАН,

220 E. 5th Street,

Недалеко 3 Евн! в НЮ ЙОРКУ

Европейский інститут медичний і елєктричности

СПЕЦИЯЛІСТ,

що має 20-лїтну практику і лїчить всякого рода хвороти.

Коли ви чуєте ся ослаблені звичайними або хронїчне задавненими хворотами як. секретні, біль і катар жолудка, ревматизм, біль горла, хребта, грудей, катар носа, хворота очий, чирака, короста, боляки, рани, затруте крови, кровоток, корчі або инші хвороти, так не занедбуйте себе. Всяке занедбане хоть і найлекшої хвороти є небезпечне і з часом стає ся невилїчиме.

Всяке ослабленє орґанїзму, утома духова може бути тільки вилїчена нашими спеціялістами.

Наша довголїтна практика говорить сама за себе.

Всякі хвороти хотяй найбільш тяжкі ми лїчимо в недовгім часї завдяки нашій ляборатории.

Після найновійшого система устроєної електричности відділ з найновійшими електричними апаратами на европейский лад всегда на услуги наших пациентів.

Час принятя:

В звичайні дни від 9 рано до 9 вечером в неділї від 9 рано до 5 вечером.

Dr. F. Wolfman,
220 E. 5th Street,
NEW YORK, N. Y.

Братя Русини! Наша дватцятьлїтна дїяльність на Американській земли, наша дваїцятьлїтна праця між Славянами, наше дваїцятьлїтне істнуване, під час якого **вище сто мілїон долярів** перейшло через наші руки, є найбільшим доводом що фірма

P. V. ROVNIANEK & CO.,

є сполягливою, сталою, чесною і довіря гідною.

ЕСЛИ посилаєте гроші до краю,
хочете уложити гроші до банку на процент,
хочете купити або вимінятн заграничні гроші,
если потребуєте шіфкарти до краю або з краю сюда;
если маєте до вирівнаня спадкові справи в старім краю або тут;
Зголосіть ся з повним довірем на сталу, сполягливу фірму,
найстарший христіяньско-славяньский банковий, і нотарияльний заклад в Америцї.

Листи адресуйте на котру небудь з наших канцелярий:

P. V. Rovnianek & Co.,
25 Ave. A, New York, N. Y.
612—614 Grant St., PITTSBURG, PA.
305 N. Water St., CONNELLSVILLE, PA.

В Времен маємо своїх заступців: Карош і Стоцкий.

Илия Розенталь

Руский адвокат, 13 ПОВЕРХ

E. ROSENTHAL,

302 Broadway, ***New York.***

УДЇЛОВА ДРУКАРНЯ „СОЮЗ"

166 E. 4th Street, ***New York, City***

принимає всякі роботи, що входять в обем друкарскої працї.

Припоручену роботу виконує ся на час і по можливо низькій цїні.

Принимає ся також замовленя з провінциї.

Поручаємось

РЕДАКЦИЯ ,,СОЮЗА''

пошукує людий, котрі занялиб ся збиранєм передплати і оголошень до нашої часописї.

Близші інформациї подаємо листовно.

Назвиска уповажнених аґентів будуть оголошені друком.